

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

TARYBA

TARYBOS SPRENDIMAS

2009 m. rugsėjo 24 d.

pratęsiantis Sprendime 2007/641/EB dėl konsultacijų su Fidžio Salų Respublika pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį užbaigimo nurodytų priemonių taikymo laikotarpį

(2009/735/EB)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

kadangi:

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

(1) Buvo pažeisti pagrindiniai AKR ir EB partnerystės susitarimo 9 straipsnio veiksniai.

atsižvelgdama į AKR ir EB partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ⁽¹⁾ ir peržiūrėtą 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge ⁽²⁾, toliau – AKR ir EB partnerystės susitarimas, ypač į jo 96 straipsnį,

(2) Buvo pažeistos Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnyje pateikiamos vertybės.

atsižvelgdama į Taryboje susirinkusių valstybių narių Vyriausybių atstovų Vidaus susitarimą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir tvarkos, kurios turi būti laikomasi siekiant įgyvendinti AKR ir EB partnerystės susitarimą ⁽³⁾, ypač į jo 3 straipsnį.

(3) 2007 m. balandžio 18 d. pagal AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsnį ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 37 straipsnį su AKR šalimis ir Fidžio Salų Respublika pradėtos oficialios konsultacijos, kurių metu Fidžio valdžios institucijos prisiėmė konkrečių išsipareigojimų pašalinti Europos Sąjungos nurodytas problemas ir šiuos išsipareigojimus įgyvendinti.

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1905/2006, nustatantį vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę ⁽⁴⁾ (toliau – Vystomojo bendradarbiavimo priemonė), ypač į jo 37 straipsnį,

(4) Stengiantis įgyvendinti kai kuriuos 3 konstatuojamoje dalyje minėtus išsipareigojimus buvo imtasi svarbių iniciatyvų. Tačiau ne tik neįgyvendinti pagrindiniai AKR ir EB partnerystės susitarimo ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės veiksniai, bet pastaruoju metu vykdamas kai kuriuos svarbius išsipareigojimus taip pat įvyko didelių regresyvių pokyčių, tokių kaip Konstitucijos panaikinimas ir labai toli atidėti rinkimai.

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

(5) Sprendimo 2007/641/EB ⁽⁵⁾ galiojimas baigiasi 2009 m. spalio 1 d.

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL L 287, 2005 10 28, p. 4.

⁽³⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 376.

⁽⁴⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 41.

⁽⁵⁾ OL L 260, 2007 10 5, p. 15.

(6) Todėl būtų tinkama pratęsti Sprendimo 2007/641/EB galiojimą,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Sprendimas 2007/641/EB iš dalies taip:

1. 3 straipsnio antroji pastraipa pakeičiama taip:

„Jo galiojimas baigiasi 2010 m. kovo 31 d. Jis peržiūrimas nuolat, bent kartą per šešis mėnesius, ir nedelsiant, jei dėl naujų įvykių Fidžio Salų Respublikoje arba dėl naujų oficialių konsultacijų su AKR šalimis ir Fidžio Salų Respublika būtų priimti nauji konkretūs įsipareigojimai, kuriais būtų suteiktas pagrindas tai padaryti.“

2. Priedas pakeičiamas šio sprendimo priedu.

2 straipsnis

Sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

3 straipsnis

Sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2009 m. rugsėjo 24 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

M. OLOFSSON

PRIEDAS

Laiško projektas

J. E. Ratu Epeli Nailatikau
Laikiniai einantis Fidžio Salų Respublikos Prezidento pareigas
Suva
Fidžio Salų Respublika

Jūsų Ekscelencija,

Europos Sąjunga AKR ir EB partnerystės susitarimo (toliau – Kotonu susitarimas) 9 straipsnio ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonės 3 straipsnio nuostatas laiko labai svarbiomis. AKR ir EB partnerystė grindžiama pagarba žmogaus teisėms, demokratijos principams ir teisinei valstybei, ir kurie yra pagrindiniai Kotonu susitarimo veiksniai ir mūsų santykių pagrindas.

2006 m. gruodžio 11 d. Europos Sąjungos Taryba pasmerkė Fidžyje įvykdytą karinį perversmą.

Remdamasi Kotonu susitarimo 96 straipsniu ir atsižvelgdama į tai, kad 2006 m. gruodžio 5 d. įvykdytu kariniu perversmu buvo pažeisti pagrindiniai to Susitarimo 9 straipsnyje nustatyti veiksniai, Europos Sąjunga (ES) pakvietė Fidžį pradėti konsultacijas, kaip numatyta tame Susitarime, siekiant nuodugniai išnagrinėti situaciją ir, prireikus, imtis priemonių jai ištaisyti.

Oficiali šių konsultacijų dalis prasidėjo Briuselyje 2007 m. balandžio 18 d. ES teigiamai vertino tai, jog tuo metu Laikinoji Vyriausybė patvirtino keletą esminių įsipareigojimų, susijusių su žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, pagarba demokratiniais principams ir teisinei valstybei, kaip pažymima toliau, ir pasiūlė priemones jiems įgyvendinti.

Deja, nuo tada įvyko keletas neigiamų pokyčių, ypač 2009 m. balandžio mėn., o tai reiškia, kad šiuo metu Fidžis pažeidžia nemažai savo įsipareigojimų. Tai ypač susiję su Konstitucijos panaikinimu, labai toli nukeltais parlamento rinkimais ir žmogaus teisių pažeidimais. Nors įgyvendinti įsipareigojimus gerokai vėluojama, dauguma tų įsipareigojimų tebėra labai aktualūs esant dabartinei padėčiai Fidžyje, todėl pridedami prie šio laiško. Kadangi Fidžis nusprendė nepaisyti keleto svarbiausių įsipareigojimų, jis prarado lėšų, skirtų plėtrai.

Tačiau, remdamasi partnerystės dvasia, kuri yra Kotonu susitarimo pagrindas, ES išreiškia savo pasirengimą pradėti naujas oficialias konsultacijas, kai tik bus pakankamas pagrindas manyti, kad tokios konsultacijos gali duoti teigiamų rezultatų. Laikinis Ministras Pirmininkas neseniai pristatė reformų ir rinkimų planą. ES yra pasiruošusi pradėti dialogą dėl šio plano ir pasiruošusi apsvarstyti, ar šis planas gali tapti naujų konsultacijų pagrindu. Todėl ES nusprendė pratęsti esamų tinkamų priemonių taikymą Fidžiui, kad būtų suteikta galimybių pradėti naujas konsultacijas. Kadangi kai kurios tinkamos priemonės yra jau pasenę, buvo nuspręsta, kad užuot vienpusiškai jas atnaujinti, ES yra linkusi toliau išnagrinėti galimybes pradėti naujas konsultacijas su Fidžiu. Taigi labai svarbu, kad Laikinoji Vyriausybė įsipareigotų vykdyti visa apimančią politinį dialogą šalies viduje ir lanksčiai pasižiūrės į būsimo plano laikotarpį. Nors ES pozicija yra ir visada bus grindžiama peržiūrėto Kotonu susitarimo pagrindiniais veiksniais ir esminiais jo principais ypač dėl esminės dialogo reikšmės ir abipusių įsipareigojimų vykdymo, pabrėžiama, kad ES nedaro jokių išankstinių išvadų dėl ateityje vykstančių konsultacijų rezultatų.

Jei po naujų konsultacijų Fidžis prisiims svarbius įsipareigojimus, ES yra pasiruošusi greitai ir teigiama linkme peržiūrėti šias tinkamas priemones. Tačiau, jei padėtis Fidžyje nesikeis, jis toliau praras lėšas, skirtas plėtrai.

Kol naujos konsultacijos dar neįvyko, ES ragina Fidžį tęsti ir aktyviau vystyti tvirtesnę politinį dialogą.

Taikomos tokios tinkamos priemonės:

- gali būti tęsiama humanitarinė pagalba ir tiesioginė parama pilietinei visuomenei,
- gali būti tęsiama jau vykdoma ir (arba) rengiama bendradarbiavimo veikla, visų pirma pagal 8-ąjį ir 9-ąjį Europos plėtros fondus (EPF),

- gali būti vykdoma 9-ojo EPF laikotarpio pabaigos peržiūra,
- gali būti vykdoma bendradarbiavimo veikla, kuri padėtų grįžti prie demokratijos ir pagerintų valdymą, išskyrus labai išskirtines aplinkybes,
- gali būti tęsiamas cukraus reformos 2006 m. lydimųjų priemonių įgyvendinimas. 2007 m. birželio 19 d. Fidžis techniniu lygmeniu pasirašė finansavimo susitarimą. Pažymėtina, kad finansavimo susitarime numatyta sustabdymo sąlyga,
- 2007 m. birželio 19 d. Laikinoji Vyriausybė priėmė 2007 m. birželio 7 d. Ramiojo vandenyno salų forumo nepriklausomų rinkimų ekspertų ataskaitą – tai atitinka 2007 m. balandžio 18 d. Laikinosios Vyriausybės ir ES susitarimo įsipareigojimą Nr. 1. Todėl gali būti tęsiamas daugiamečių cukraus reformos 2008–2010 m. lydimųjų priemonių orientacinės programos rengimas, siekiant ją pasirašyti,
- Šalies strategijos dokumento ir 10-ojo EPF Nacionalinės orientacinės programos, apimančios orientacinį finansinį paketą, užbaigimas, pasirašymas techniniu lygmeniu ir įgyvendinimas, bei galimas skatinamosios dalies, sudarančios 25 % finansinio paketo sumos, skyrimas priklausys nuo prisiimtų įsipareigojimų žmogaus teisių ir teisinės valstybės srityje laikymosi: visų pirma Laikinoji Vyriausybė turi laikytis Konstitucijos; turi būti visiškai gerbiama teismų nepriklausomybė, o 2007 m. rugsėjo 6 d. vėl pradėti taikyti nepaprastosios padėties potvarkiai turi būti panaikinti kuo greičiau; kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu turi būti tiriami arba nagrinėjami Fidžio Salų Respublikos įstatymais nustatytoje instancijoje, laikantis įstatymais nustatytų procedūrų; taip pat Laikinoji Vyriausybė turi dėti visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias saugumo agentūrų įbauginimo tikslu daromiems pareiškimams,
- 2007 m. asignavimas cukraus sektoriui lygus nuliui,
- 2008 m. asignavimas cukraus sektoriui bus paskirtas tik gavus įrodymų, kad pasirengimas rinkimams vyksta patikimai, laiku ir remiantis sutartais įsipareigojimais, visų pirma dėl gyventojų surašymo, naujo rinkimų apygardų ribų nustatymo ir rinkimų reformos, laikantis Konstitucijos, taip pat kad bus imamasi priemonių rinkimų biuro veikimui užtikrinti, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą iki 2007 m. rugsėjo 30 d., laikantis Konstitucijos,
- asignavimo cukraus sektoriui 2009 m. skyrimas priklausys nuo teisėtos Vyriausybės buvimo ir veikimo,
- 2010 m. asignavimo skyrimas priklausys nuo pažangos panaudojant 2009 m. cukraus sektoriui skirtą asignavimą, taip pat nuo demokratijos proceso tęstinumo,
- gali būti svarstoma skirti papildomą paramą, nei nurodytą šiame laiške, pagrindinių įsipareigojimų įgyvendinimui, visų pirma remiant pasirengimą rinkimams ir (arba) jų organizavimą,
- šios priemonės nedaro poveikio Fidžio dalyvavimui regioniniame bendradarbiavime,
- jei bus laiku įgyvendinti prisiimti įsipareigojimai, gali būti tęsiamas bendradarbiavimas su Europos investicijų banku ir ūmonių plėtojimo centru.

Įsipareigojimų vykdymas bus kontroliuojamas vadovaujantis priede nurodytais stebėsenos įsipareigojimais, tuo tikslu palaikant nuolatinį dialogą, bendradarbiavimą su misijomis ir ataskaitų rengimą.

Be to, ES tikisi visiško Fidžio bendradarbiavimo su Ramiojo vandenyno salų forumu, įgyvendinant Pripažintų ekspertų grupės rekomendacijas, patvirtintas Užsienio reikalų ministrų forume 2007 m. kovo 16 d. susitikime Vanuatu.

Europos Sąjunga ir toliau atidžiai stebės padėtį Fidžyje. Remiantis Kotonu susitarimo 8 straipsniu, su Fidžiu bus palaikomas tvirtesnis politinis dialogas, siekiant užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms, demokratijos atkūrimą ir pagarbą teisinės valstybės principams iki tol, kol abi šalys nuspręš, kad tvirtesniu politiniu dialogu buvo pasiektas jo tikslas.

Jei Laikinoji Vyriausybė sulėtintų arba nutrauktų įsipareigojimų įgyvendinimą, arba šis procesas pasuktų atgal, ES pasilieka teisę koreguoti tinkamas priemones.

ES pabrėžia, kad Fidžio privilegijos bendradarbiaujant su ES priklauso nuo pagarbos pagrindiniams Kotonu susitarime nustatytiems veiksniams ir Vystomojo bendradarbiavimo priemonėje numatytoms vertybėms. Kad ES būtų įtikinta, jog Laikinoji Vyriausybė yra visiškai pasiruošusi laikytis duotų įsipareigojimų, būtina sparti ir esminė pažanga įgyvendinant priimtus įsipareigojimus.

Pagarbiai,

Priimta Briuselyje,

Komisijos vardu

Tarybos vardu

_____

Priedo priedas

ĮSIPAREIGOJIMAI, SUTARTI SU FIDŽIO SALŲ RESPUBLIKA

A. Pagarba demokratijos principams

Įsipareigojimas Nr. 1

Per 24 mėnesius nuo 2007 m. kovo 1 d. turi įvykti laisvi ir sąžiningi parlamento rinkimai, atsižvelgiant į Ramiojo vandenyno salų forumo sekretoriato paskirtų nepriklausomų vertintojų vertinimo išvadas. Pasirengimas rinkimams ir jų vykdymas turi būti bendrai stebimas, pritaikomas ir, prireikus, peržiūrimas, remiantis bendrai sutartais orientaciniais tikslais. Tam būtina, kad:

- iki 2007 m. birželio 30 d. Laikinoji Vyriausybė priimtų tvarkaraštį, kuriame nustatytų įvairių veiksmų, kurių reikia imtis ruošiantis naujiems parlamento rinkimams, užbaigimo datas,
- tvarkaraštyje būtų numatytos gyventojų surašymo, rinkimų apygardų ribų nustatymo ir rinkimų reformos datos,
- rinkimų apygardų ribos būtų nustatytos ir rinkimų reforma vykdoma laikantis Konstitucijos,
- laikantis Konstitucijos būtų imtasi priemonių rinkimų biuro funkcionavimui užtikrinti, įskaitant rinkimų stebėtojo paskyrimą iki 2007 m. rugsėjo 30 d.,
- viceprezidentas būtų paskirtas laikantis Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė, priimdama svarbias teisėkūros, fiskalinės ar kitų politikos sričių iniciatyvas ir pakeitimus, turi atsižvelgti į konsultacijų su pilietine visuomene ir kitomis susijusiomis šalimis rezultatus.

B. Teisinė valstybė

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja dėti visas pastangas, kad būtų užkirstas kelias saugumo agentūrų įbauginimo tikslu daromiems pareiškimams.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja laikytis 1997 m. Konstitucijos ir užtikrinti įprastą ir nepriklausomą konstitucinių institucijų, tokių kaip Fidžio žmogaus teisių komisijos, Viešosios tarnybos komisijos, Konstitucinių tarnybų komisijos, funkcionavimą. Turi būti garantuota esminė Didžiosios vadovų tarybos nepriklausomybė ir užtikrintas jos funkcionavimas.

Įsipareigojimas Nr. 3

Turi būti gerbiama visiška teismų nepriklausomybė, teismams leidžiama laisvai dirbti, o jų sprendimus turi gerbti visos susijusios šalys, visų pirma:

- iki 2007 m. liepos 15 d. Laikinoji Vyriausybė turi paskirti tribunolą, remdamasi Konstitucijos 138 skyriaus 3 dalimi,
- nuo šiol teisėjai turi būti skiriami ir (arba) atleidžiami griežtai laikantis Konstitucijos nuostatų ir procedūrinių taisyklių,
- karinės institucijos, policija arba Laikinoji Vyriausybė jokia forma negali kištis į teisminį procesą ir privalo išlaikyti visišką pagarbą teisininko profesijai.

Įsipareigojimas Nr. 4

Visos baudžiamosios su korupcija susijusios bylos turi būti nagrinėjamos tinkamais teisminiais kanalais ir bet kokie kiti organai, kurie gali būti įtariamais korupcijos atvejams tirti, turi veikti nepažeisdami Konstitucijos nuostatų.

C. Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad bet kokie kaltinimai žmogaus teisių pažeidimu būtų tiriami arba nagrinėjami Fidžio Salų Respublikos įstatymais nustatytoje instancijose laikantis įstatymais nustatytų procedūrų.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė ketina 2007 m. gegužės mėn. panaikinti nepaprastosios padėties potvarkius, jei nekils grėsmės nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai ir žmonių saugumui.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja užtikrinti, kad Fidžio žmogaus teisių komisija galėtų veikti visiškai nepriklausomai ir laikydamasi Konstitucijos.

Įsipareigojimas Nr. 4

Užtikrinti pagarbą žodžio ir žiniasklaidos laisvei visomis formomis, kaip numatyta Konstitucijoje.

D. Įsipareigojimų vykdymo kontrolė

Įsipareigojimas Nr. 1

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja palaikyti nuolatinį dialogą, siekiant sudaryti sąlygas tikrinti daromą pažangą, ir teikti ES ir EB institucijoms ir (arba) jų atstovams galimybę nevaržomai gauti informacijos visais klausimais, susijusiais su žmogaus teisėmis, taikiu demokratijos atkūrimu ir teisine valstybe.

Įsipareigojimas Nr. 2

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja visiškai bendradarbiauti su galimomis ES ir EB misijomis pažangai vertinti ir stebėti.

Įsipareigojimas Nr. 3

Laikinoji Vyriausybė įsipareigoja kas tris mėnesius, pradedant 2007 m. birželio 30 d., siųsti ataskaitas apie pažangą, daromą įgyvendinant pagrindinius Kotonu susitarimo veiksmus ir įsipareigojimus.

Pažymėtina, kad tam tikri klausimai gali būti veiksmingai išspręsti tik laikantis pragmatiško požiūrio, atsižvelgiant į šių dienų realijas ir orientuojantis į ateitį.
